BÁO CÁO THỰC HÀNH KIẾN TRÚC MÁY TÍNH TUẦN 11

Họ và tên: Phan Khánh Vũ

MSSV: 20235880

- 1. Assignment 1
- Nhập chương trình:

```
.eqv IN ADDRESS HEXA KEYBOARD 0xFFFF0012
.eqv OUT ADDRESS HEXA KEYBOARD 0xFFFF0014
.eqv newline 0xa
.text
main:
     li t1, IN ADDRESS HEXA_KEYBOARD
     li t2, OUT ADDRESS HEXA KEYBOARD
polling:
     li t3, 0x01 # start with row 1
row loop:
     sb t3, 0(t1) # must reassign expected row
     lb a0, 0(t2) # read scan code of key buttonur
     beq a0, zero, next row # if no key pressed, continue to next row
print:
     li a7, 34 # print integer (hexa)
     ecall
     li a0, newline
```

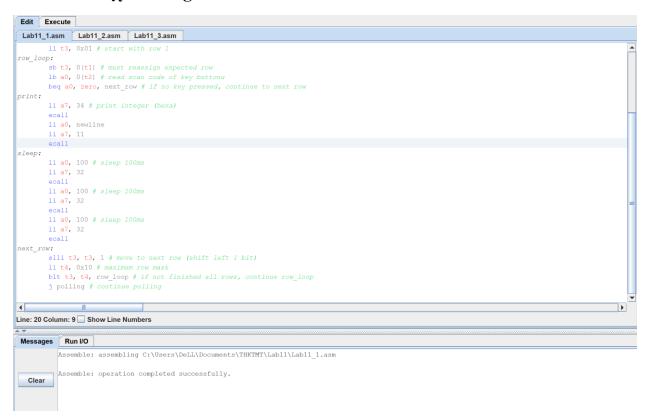
```
li a7, 11
      ecall
sleep:
      li a0, 100 # sleep 100ms
      li a7, 32
      ecall
      li a0, 100 # sleep 100ms
      li a7, 32
      ecall
      li a0, 100 # sleep 100ms
      li a7, 32
      ecall
next row:
      slli t3, t3, 1 # move to next row (shift left 1 bit)
      li t4, 0x10 # maximum row mask
      blt t3, t4, row loop # if not finished all rows, continue row loop
      j polling # continue polling
```

- Các bước thực hiện của chương trình:

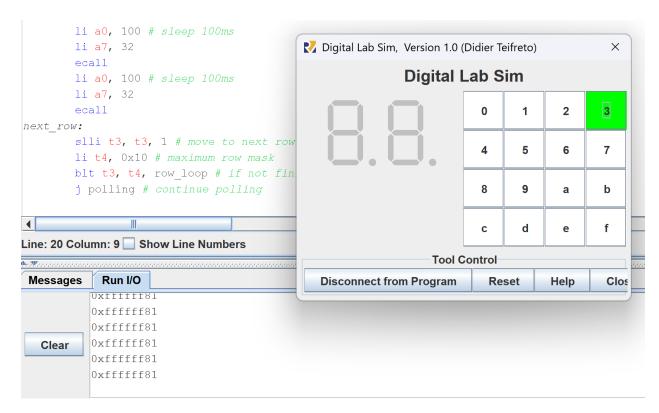
- Bắt đầu quét từ hàng đầu tiên (0x01).
- Gửi giá trị dòng cần quét vào địa chỉ 0xFFFF0012.
- Đọc giá trị trả về từ địa chỉ 0xFFFF0014 để biết cột nào có phím được nhấn (nếu có).
- Nếu có phím được nhấn (giá trị khác 0), in ra mã phím = hàng OR cột (ví dụ 0x02 | 0x04 = 0x06).
- Chờ một chút (delay) để tránh in liên tục gây treo phần mềm.
- Chuyển sang hàng tiếp theo, lặp lại từ bước 2 đến 5.

- Khi quét xong cả 4 hàng, quay lại hàng đầu tiên $\rightarrow$ lặp vô hạn.
- TÁC DỤNG:
- Giúp chương trình nhận diện phím được nhấn mà không cần ngắt (interrupt).
- Được dùng trong các thiết bị đầu vào đơn giản như bàn phím ma trận, điều khiển từ xa, hoặc hệ thống nhúng đơn giản.
- Là kỹ thuật thăm dò (polling): liên tục kiểm tra trạng thái phần cứng.

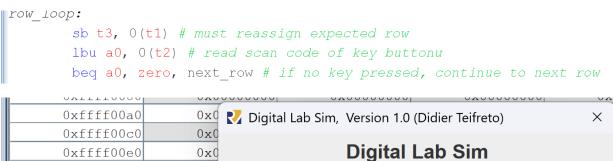
- Chạy chương trình:

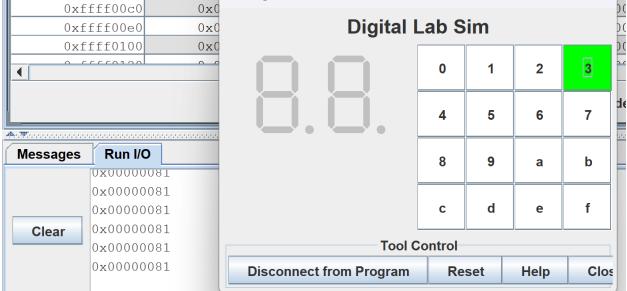

- Quan sát kết quả của các thanh ghi và chương trình:

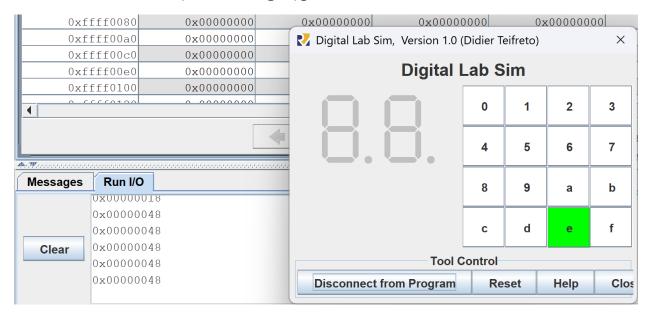

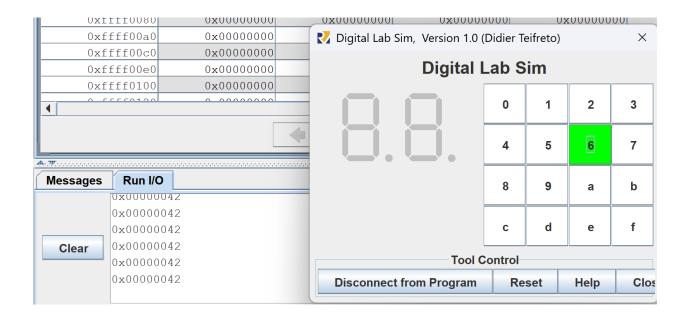
 Sửa chương trình để hiện ra mã hexa không có 6 ký tự F ở đầu (0xffffff81 => 0x00000081) ta sửa lb -> lbu

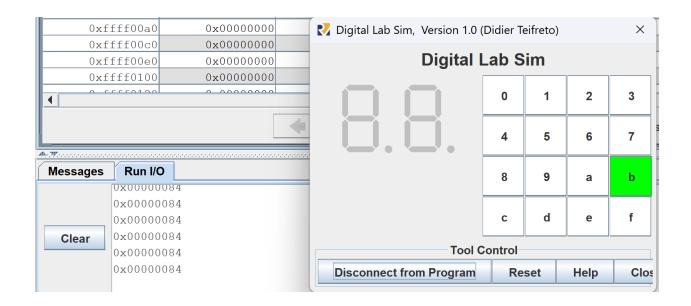

- Kiểm tra một số trường hợp khác:

2. Assignment 2:

- Nhập chương trình:

1. .eqv IN ADDRESS HEXA KEYBOARD 0xFFFF0012 2. .data 3. message: .asciz "Someone's presed a button.\n" 4 # -----5. # MAIN Procedure 6. # -----7. .text 8. main: # Load the interrupt service routine address to the UTVEC register 9. 10. la t0, handler 11. csrrs zero, utvec, t0 # Set the UEIE (User External Interrupt Enable) bit in UIE register 12. 13. li t1, 0x100 14. csrrs zero, uie, t1 # uie - ueie bit (bit 8) # Set the UIE (User Interrupt Enable) bit in USTATUS register 15. 16. csrrsi zero, ustatus, 1 # ustatus - enable uie (bit 0) 17. 18. # Enable the interrupt of keypad of Digital Lab Sim

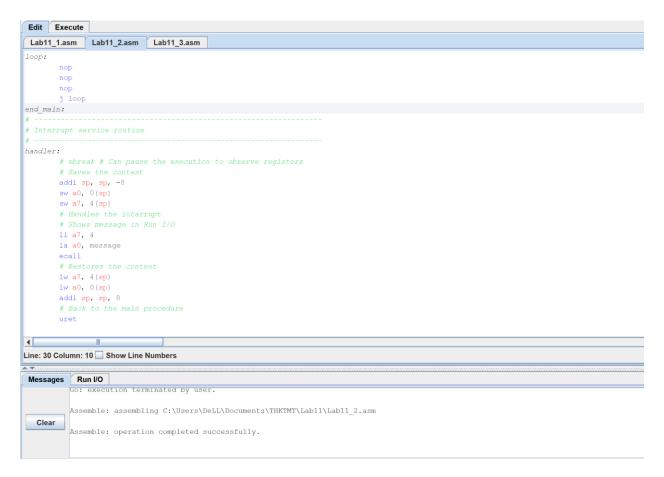
```
li t1, IN ADDRESS HEXA KEYBOARD
19.
20.
       li t3, 0x80 \# bit 7 = 1 to enable interrupt
21.
       sb t3, 0(t1)
22.# -----
23.# No-end loop, main program, to demo the effective of interrupt
24.# -----
25.loop:
26.
       nop
27.
       nop
28.
       nop
29.
       j loop
30.end main:
31.# -----
32.# Interrupt service routine
33.# ------
34.handler:
35.
       # ebreak # Can pause the execution to observe registers
36.
       # Saves the context
37.
       addi sp, sp, -8
38.
       sw a0, 0(sp)
39.
       sw a7, 4(sp)
40.
       # Handles the interrupt
41.
       # Shows message in Run I/O
42.
       li a7, 4
43.
       la a0, message
44.
       ecall
45.
       # Restores the context
46.
       lw a7, 4(sp)
47.
       lw a0, 0(sp)
48.
       addi sp, sp, 8
       # Back to the main procedure
49.
50.
       Uret
```

- Cách hoạt động của code:

- 1. Chuẩn bị dữ liệu:
  - Đặt địa chỉ bàn phím: 0xFFFF0012
  - Khai báo chuỗi: "Someone's presed a button.\n"
- 2. Cấu hình ngắt:
  - Gán địa chỉ hàm handler cho thanh ghi utvec.
  - Bật ngắt ngoài (uie) và tổng ngắt (ustatus).
- 3. Bật ngắt cho bàn phím:
  - Ghi 0x80 vào địa chỉ bàn phím để bật chức năng ngắt.
- 4. Chờ ngắt trong vòng lặp:
  - Vòng loop chỉ chứa nop → CPU chờ sự kiện.
- 5. Khi phím được nhấn (ngắt xảy ra):
  - CPU nhảy đến handler.
- 6. Xử lý ngắt (handler):
  - Lưu trạng thái.
  - In thông báo qua syscall.
  - Khôi phục trạng thái.
  - Quay lại chương trình chính.
  - Tóm lai:

Chương trình dùng ngắt để phản ứng ngay khi có phím nhấn, thay vì kiểm tra liên tục.

- Chạy chương trình:

- Các bước hoạt động của chương trình:

- + Khởi tạo hằng số là địa chỉ điều khiển ngắt từ bàn phím hexa và thông báo cần in.
- + Sau khi gán địa chỉ trình phục vụ ngắt vào thanh ghi utvec, bật các cờ cho phép xử lý ngắt trong các thanh ghi uie và ustatus.
- + Tiếp theo, bật tính năng sinh ngắt từ bàn phím bằng cách ghi giá trị thích hợp vào thanh ghi điều khiển.
- + Chương trình chính chuyển sang vòng lặp chờ để đợi ngắt xảy ra.
- + Khi người dùng nhấn phím, thiết bị tự động gửi ngắt và CPU nhảy vào trình xử lý ngắt.
- + Trong trình xử lý ngắt, chương trình sẽ hiển thị thông báo ra màn hình, sau đó quay lại chương trình chính và tiếp tục vòng lặp.

So sánh trước và sau ngắt:

Bảng Trạng Thái Trước và Sau Ngắt (Kèm Vị Trí Code)

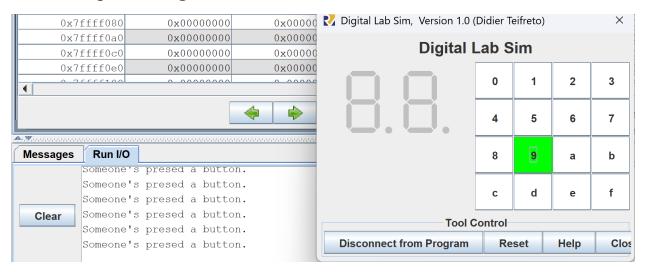
Vị trí	Dòng lệnh	PC (Program	UEPC (User	Chú thích
		Counter)	Exception PC)	
Trước khi ngắt xảy ra	25–29	loop	_	CPU đang chạy vòng lặp loop, thực hiện các lệnh nop.
Ngắt xảy ra	-	_	loop	Ngắt ngoài được kích hoạt do nhấn nút bàn phím; địa chỉ tiếp theo (PC) được lưu vào uepc.
Vào hàm handler	34	handler	loop	PC được cập nhật theo địa chỉ handler trong utvec.
Trong handler	42–44	ecall	loop	In thông báo bằng syscall thông qua ecall.
Kết thúc handler	49–50	uret	loop	Lệnh uret khôi phục PC từ uepc, quay về chương trình chính.
Quay lại chương trình	25–29	loop	_	Tiếp tục thực hiện chương trình chính tại loop, chờ ngắt tiếp theo.

- Bảng giá trị :

No.	Vị trí	utvec	uie	ustatus	Pc	Chú thích
1	1	0x00	0x00	0x00	0x00400000	Bắt đầu chương trình

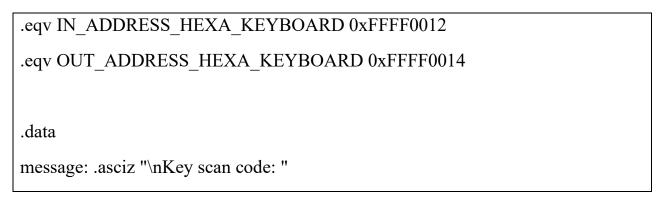
2	8	0x00	0x00	0x00	0x00400000	Khai báo hằng số
3	16	0x400038	0x0100	0x0001	0x00400018	Khỏi tạo và cấu hình ngắt
4	21	0x400038	0x0100	0x0001	0x00400028	Khi phát hiện ngắt
5	50	0x400038	0x0100	0x0001	0x00400060	Thực hiện in kết quả ra màn hình
6	26	0x400038	0x0100	0x0001	0x00400028	Đợi ngắt và thực hiện chương trình

Kết quả chương trình:

Kết quả đúng với yêu cầu

- 3. Assignment 3: Cập nhật mã nguồn để chương trình có thể in ra mã của tất cả 16 nút bấm trên keypad.
- Nhập chương trình:


```
newline: .asciz "\n"
# -----
# MAIN Procedure
# -----
.text
main:
# Load the interrupt service routine address to the UTVEC register
     la t0, handler
     csrrs zero, utvec, t0
# Set the UEIE (User External Interrupt Enable) bit in UIE register
     li t1, 0x100
     csrrs zero, uie, t1 # uie - ueie bit (bit 8)
# Set the UIE (User Interrupt Enable) bit in USTATUS register
     csrrsi zero, ustatus, 1 # ustatus - enable uie (bit 0)
# Enable the interrupt of keypad of Digital Lab Sim
    li t1, IN ADDRESS HEXA KEYBOARD
    li t3, 0x80 \# bit 7 = 1 to enable interrupt
     sb t3, 0(t1)
# -----
# Loop to print a sequence numbers
# -----
    xor s0, s0, s0 # count = s0 = 0
```

```
loop:
     addi s0, s0, 1 \# count = count + 1
prn seq:
     addi a7, zero, 1
     add a0, s0, zero # Print auto sequence number
     ecall
# Print EOL
     addi a7, zero, 4
     la a0, newline
     ecall
sleep:
     addi a7, zero, 32
     li a0, 300 # Sleep 300 ms
     ecall
     j loop
end main:
# -----
# Interrupt service routine
# -----
handler:
# Saves the context
     addi sp, sp, -16
     sw a0, 0(sp)
```

```
sw a7, 4(sp)
      sw t1, 8(sp)
      sw t2, 12(sp)
# Handles the interrupt
prn_msg:
      addi a7, zero, 4
      la a0, message
      ecall
get_key_code:
      li t1, IN ADDRESS HEXA KEYBOARD
      li t2, OUT ADDRESS HEXA KEYBOARD
polling:
      li t3, 0x01 # start with row 1
row_loop:
      sb t3, 0(t1) # must reassign expected row
      lb a0, 0(t2) # read scan code of key button
      beqz a0, next row # if no key pressed, continue to next row
print:
      li a7, 34 # print integer (hexa)
      ecall
```

```
li a0, 0xa
      li a7, 11
      ecall
next row:
      slli t3, t3, 1 # move to next row (shift left 1 bit)
      li t4, 0x10 # maximum row mask
      blt t3, t4, row loop # if not finished all rows, continue row loop
# After polling, must re-enable keypad interrupt
re enable interrupt:
      li t1, IN ADDRESS HEXA KEYBOARD
      li t3, 0x80 \# bit 7 = 1 to enable interrupt again
      sb t3, 0(t1)
      j restore
restore:
# Restores the context
      lw t2, 12(sp)
      lw t1, 8(sp)
      lw a7, 4(sp)
      lw a0, 0(sp)
      addi sp, sp, 16
```

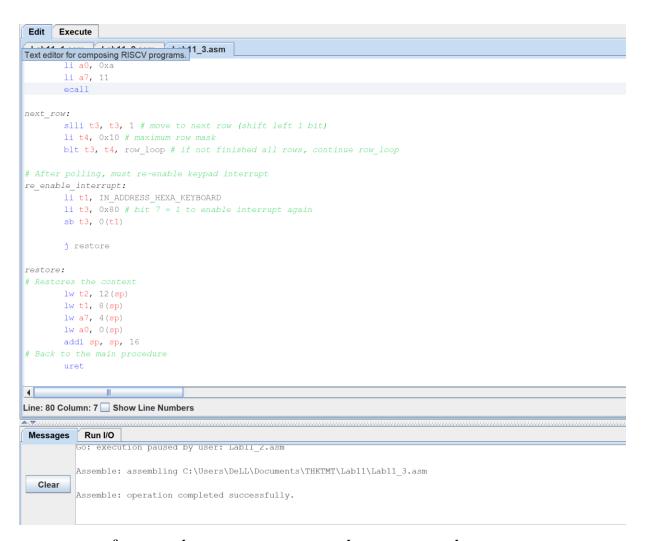
Back to the main procedure

uret

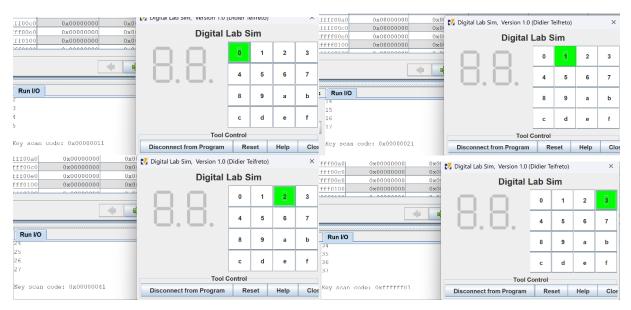
- Các bước thực hiện của chương trình:

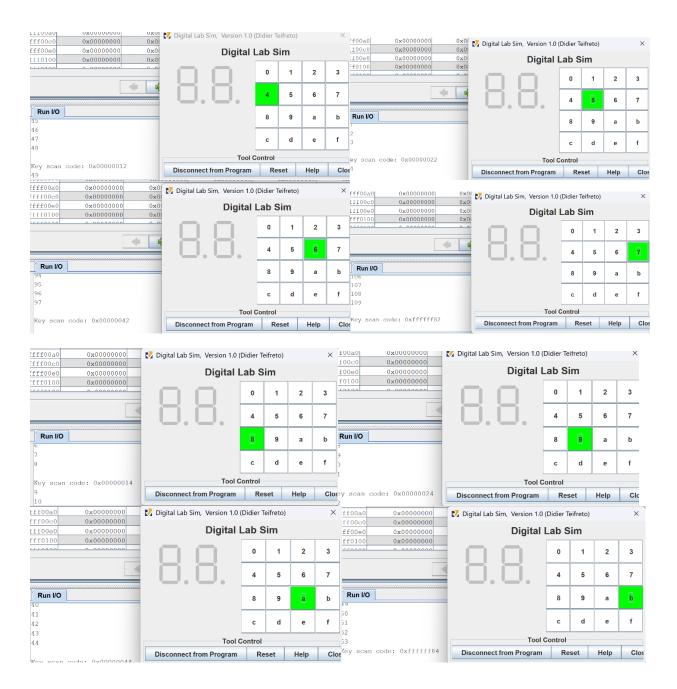
- + Khởi tạo địa chỉ ngắt và gán trình phục vụ ngắt vào thanh ghi utvec.
- + Bật cờ cho phép ngắt ngoài (UEIE trong uie) và cờ tổng cho phép xử lý ngắt (UIE trong ustatus).
- + Bật chức năng tạo ngắt từ bàn phím hexa bằng cách ghi 0x80 vào địa chỉ điều khiển.
- + Thực hiện vòng lặp in dãy số tăng dần, nghỉ mỗi 300ms giữa các lần in.
- + Khi có phím được nhấn, chương trình tự động nhảy vào handler để xử lý ngắt.
- + Trong handler, chương trình in thông báo, quét các hàng của bàn phím để tìm mã phím đã nhấn, sau đó in mã phím ra màn hình.
- + Sau khi xử lý xong, chương trình bật lại ngắt và quay về tiếp tục in dãy số.

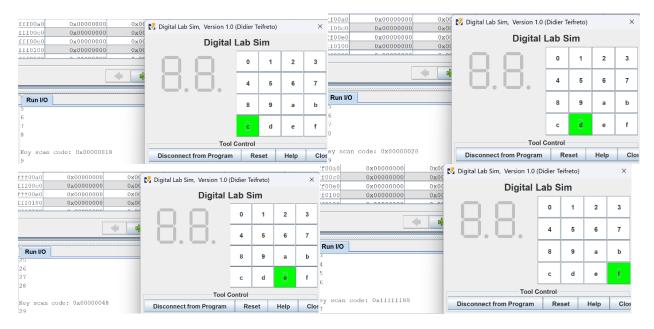
- Chạy chương trình:

- Kiểm tra kết quả in ra mã của tất cả 16 nút bấm trên keypad.

4. Bài tập mở rộng:

- Nhập chương trình:

```
.eqv IN_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD 0xFFFF0012
```

- # Receive row and column of the key pressed, 0 if not key pressed
- # Eg. equal 0x11, means that key button 0 pressed.
- # Eg. equal 0x28, means that key button D pressed.
- $. eqv\ OUT\_ADDRESS\_HEXA\_KEYBOARD\ 0xFFFF0014$
- .eqv newline 0xa
- .eqv RED 0xFF0000
- .eqv BLACK 0x0
- .eqv MONITOR_SCREEN_ADDR 0x10000000 #global data

.data

k11: .word RED BLACK BLA

k21: .word BLACK RED BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK

BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK

- k41: .word BLACK BLACK RED BLACK BLA
- k81: .word BLACK BLACK BLACK RED BLACK BLA
- k12: .word BLACK B
- k22: .word BLACK B
- k42: .word BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK RED BLACK BLA
- k82: .word BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK RED BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK
- k14: .word BLACK B
- k24: .word BLACK BLACK
- k44: .word BLACK BLACK
- k84: .word BLACK BLACK
- k18: .word BLACK B
- k28: .word BLACK B
- k48: .word BLACK B
- k88: .word BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK

```
BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK BLACK RED
.text
main:
     li t1, IN ADDRESS HEXA KEYBOARD
     li t2, OUT ADDRESS HEXA KEYBOARD
polling:
     li t3, 0x01 # start with row 1
row loop:
     sb t3, 0(t1) # must reassign expected row
     lb a0, 0(t2) # read scan code of key button
     beqz a0, next row # if no key pressed, continue to next row
print:
     li a7, 34 # print integer (hexa)
     ecall
     j convert
sleep:
```

```
li a0, 100 # sleep 100ms
      li a7, 32
      ecall
next row:
      slli t3, t3, 1 # move to next row (shift left 1 bit)
      li t4, 0x10 # maximum row mask
      blt t3, t4, row loop # if not finished all rows, continue row loop
      j polling # continue polling
convert:
      li t5, 0x11
      beq a0, t5, key11
      li t5, 0x21
      beq a0, t5, key21
      li t5, 0x41
      beq a0, t5, key41
      li t5, 0xFFFFFF81
      beq a0, t5, key81
      li t5, 0x12
```

beq a0, t5, key12 li t5, 0x22 beq a0, t5, key22 li t5, 0x42 beq a0, t5, key42 li t5, 0xFFFFFF82 beq a0, t5, key82 li t5, 0x14 beq a0, t5, key14 li t5, 0x24 beq a0, t5, key24 li t5, 0x44 beq a0, t5, key44 li t5, 0xFFFFFF84 beq a0, t5, key84 li t5, 0x18

```
beq a0, t5, key18
li t5, 0x28
beq a0, t5, key28
li t5, 0x48
beq a0, t5, key48
li t5, 0xFFFFFF88
beq a0, t5, key88
key11:
      la s0, k11
      li s1, MONITOR SCREEN ADDR
      li s2, 16
copy_loop11:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop11
      j polling
```

```
key21:
      la s0, k21
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop21:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop21
      j polling
key41:
      la s0, k41
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop41:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop41
```

```
j polling
key81:
       la s0, k81
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop81:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
      sw s3, 0(s1)
       addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
       addi s2, s2, -1
       bnez s2, copy_loop81
      j polling
key12:
      la s0, k12
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop12:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
       sw s3, 0(s1)
       addi s0, s0, 4
       addi s1, s1, 4
```

```
addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop12
     j polling
key22:
      la s0, k22
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop22:
      lw s3, 0(s0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop22
      j polling
key42:
      la s0, k42
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop42:
      1w s3, 0(s0)
      sw s3, 0(s1)
```

```
addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop42
      j polling
key82:
      la s0, k82
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop82:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop82
      j polling
key14:
      la s0, k14
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop14:
```

```
lw s3, 0(s0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop14
      j polling
key24:
      la s0, k24
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop24:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop24
      j polling
key44:
      la s0, k44
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
```

```
li s2, 16
copy_loop44:
       1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
       sw s3, 0(s1)
       addi s0, s0, 4
       addi s1, s1, 4
       addi s2, s2, -1
       bnez s2, copy_loop44
      j polling
key84:
       la s0, k84
       li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
       li s2, 16
copy_loop84:
       1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
       sw s3, 0(s1)
       addi s0, s0, 4
       addi s1, s1, 4
       addi s2, s2, -1
       bnez s2, copy loop84
       j polling
key18:
```

```
la s0, k18
       li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
       li s2, 16
copy_loop18:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
       sw s3, 0(s1)
       addi s0, s0, 4
       addi s1, s1, 4
       addi s2, s2, -1
       bnez s2, copy loop18
      j polling
key28:
       la s0, k28
       li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop28:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
       sw s3, 0(s1)
       addi s0, s0, 4
       addi s1, s1, 4
       addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy_loop28
      j polling
```

```
key48:
      la s0, k48
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop48:
      lw s3, 0(s0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
      bnez s2, copy loop48
      j polling
key88:
      la s0, k88
      li s1, MONITOR_SCREEN_ADDR
      li s2, 16
copy_loop88:
      1 \text{w s} 3, 0 (\text{s} 0)
      sw s3, 0(s1)
      addi s0, s0, 4
      addi s1, s1, 4
      addi s2, s2, -1
```

bnez s2, copy_loop88
j polling

- Các bước thực hiện của chương trình:

- + Khởi tạo các hằng số địa chỉ bàn phím HEXA và địa chỉ màn hình (bitmap). Các dòng dữ liệu k11, k21, ..., k88 dùng để lưu cấu hình màu sắc hiển thị tương ứng với từng phím bấm.
- + Trong phần main, chương trình khởi tạo địa chỉ vào/ra của bàn phím bằng cách đưa địa chỉ `IN\_ADDRESS\_HEXA\_KEYBOARD` và
- `OUT\_ADDRESS\_HEXA\_KEYBOARD` vào các thanh ghi t1 và t2.
- + Vào vòng lặp polling: bắt đầu quét từ hàng đầu tiên (t3 = 0x01), sau đó ghi giá trị hàng vào địa chỉ điều khiển, rồi đọc mã phím đang được nhấn từ bàn phím thông qua t2. Nếu không có phím nào được nhấn thì tiếp tục quét hàng tiếp theo.
- + Nếu có phím được nhấn (a0 $\neq$ 0), chương trình sẽ in mã phím ở dạng hexa ra màn hình thông qua syscall 34, rồi chuyển sang phần convert.
- + Trong phần convert, chương trình so sánh mã phím đã nhấn (a0) với các giá trị cố định tương ứng với từng phím như 0x11, 0x28,... Nếu trùng thì nhảy đến nhãn tương ứng (key11, key28, v.v).
- + Mỗi nhãn keyXY tương ứng với một dòng dữ liệu màu (kXY). Chương trình sẽ nạp địa chỉ dữ liệu đó vào thanh ghi s0, địa chỉ màn hình vào s1, và lặp 16 lần: mỗi lần copy 1 word màu từ vùng dữ liệu sang màn hình (tức hiển thị dãy pixel lên màn hình).
- + Sau khi hiển thị bitmap tương ứng với phím, chương trình quay lại polling để tiếp tục quét phím tiếp theo.

Kết quả của chương trình:

Kết quả thỏa mãn với yêu cầu đề bài.